

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:

celo leto K 24—
pol leta 12—
četrt leta 6—
na mesec 2—

v upravnistvu prejeman:

celo leto K 22—
pol leta 11—
četrt leta 550
na mesec 190

Izhaja vsak dan zvečer izveniš nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto K 25—
pol leta 13—
četrt leta 650
na mesec 230

za Nemčijo:

celo leto K 28—
pol leta 14—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto K 30—

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcove ulice št. 5, (1. nadstropje levo), telefon št. 34.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravnistvo: Knaflcove ulice 5 (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Politike — ne poznajo!

Novi ministri so sprejeli svoje uradništvo, ter pri tem prečitali skrbno opiljene govore, na katere bodo prav hitro pozabili, če ne bodo slučajno ministri — enodnevne!

Grof Stürgkh, ki je drugače suhoparen in pust kakor pezdil, bil je pri ti priliki nekaj poetičen, in solen zadovoljnosti, ki žari iz ministrskega stoliča, je dal za hip posijati v svojo dušo, o kateri je zatrjeval, da je že dolgo časa koprnela po palači na dunajskem Minoritnem trgu. Radi verujemo; a vendar je ta možata odkritosrčnost edino, kar nam imponuje v Stürgkhovem govoru, ker smo sicer navajeni, da najstrastnejši lovci za portfeljem svoje bolečine kaj radi prikrivajo, ali jih pa še celo popolnoma zanikajo! Grof Stürgkh pa je v tem oziru odkritosrčen; za kar mu bomo hvaležni, ker bomo morali Slovenci vse napeti, da se nam grof Stürgkh vsled svoje zadovoljnosti na palačo naučenega ministrstva ne priraste, kakor se priraste — v dnu morja — ostriga na svoj kol!

Dr. vitez Hohenburger, ki po svojem nastopu in po svoji polohi nekako spominja na hrustača za orehe, kojega kupujemo svojim otrokom za igračo, pri svojem uradništvu ni bil posebno srečen. Videlo se mu je, da je zagazil v razmere, nad katerimi gospodovati ni kos, prav kakor pastirček, ki ga v pravljici odtrgajo od belih ovčic, ter ga kar čez noč posade na pozlačeni kraljevi prestol. Govoril je, da hoče nepristransko uradovati! Revez: dan po prepu je časnikarju, ki je hotel izohati, kaj pravzaprav tiči v tem gospodu pl. Hohenburgerju, prsegal, da bo tudi kot minister, ostal politik! To se pravi nemško - nacionalni politik! Čedno bo torej izgledala ta objektivita. Ali tukaj bomo morali skrbeti, da bodo temu ministrskemu orehu - hrustaču pretrdi slovenski orehi!

Ne Stürgkhova poezija, ne Hohenburgerjeva objektivnost nas bi ne bila priprava do posebnega razburjenja: bolj interesanten bil nam je govor sekijskega načelnika Holzknichta, ki je s kislim obrazom pozdravljaval novega svojega predstojnika. Govoril je o tem, da se v justičnem ministrstvu ne uganja nikakoli politika, in govoril je o tem, z neka-

kim patosom, ki je last starih gledališnih igralcev, ki s petdesetimi leti še najraje igrajo zaljubljene vloge! Če je trdil gospod Holzknicht, da justično ministrstvo na Dunaju ni uganjalo nikdar politike, je to najhujša neresnica, katero je mogel omeniti sekijski načelnik servirati justičnemu ministru dr. Hohenburgerju. Čuditi se je le, da ta dva avgurja pri ti priliki nista počila od smeha! V resnici je bilo justično ministrstvo vsaj nam Slovincem nasproti tisto ministrstvo, v katerem se je počenjalo največ ostudne in krivične politike.

To ministrstvo je brez odloga podpiralo germanizatorično tendenco najstrastnejših nemških strank, katere hočejo Spodnji Stajer in slovenski Korotan za vsako silo ponemčiti. Na tem polju nam ni nobeno ministrstvo toliko škode povzročilo, kakor ravno justično ministrstvo. Prav rado se je pridružilo gorostastnosti, da pripadajo okrožna, okrajna sodišča k nemški posesti, ker imajo svoj sedež slučajno v nemških gnezdih. Vsako imenovanje v sodni službi bodi si na Koroškem, bodi si na Spodnjem Stajerskem je bilo čin, katerega je diktirala nemško - nacionalna politika! Le s tega stališča je umeti, da je na primeru okrožno sodišče v Celju skoraj izključno po Nemcih zasledeno, in da je ravno tako veliko okrajno sodišče v Ptuj do celne nemške domena. Na Koroškem pa ta objektivna in nepolitična justična uprava sploh Slovencev več ne nastavlja. Na Koroškem in Spodnjem Stajerskem pričuje vsako imenovanje o želji justičnega ministrstva, vsa mesta zasesti z Nemci, slovensko inteligenco pa izstradati, da ji končno drugega ne ostane, nego česte pometat, ali pa nemškim uradnikom skorje snažiti! Kje dobite v Avstriji narod, s katerim bi se predznitno justično ministrstvo tako postopilo. A vžle temu trdi g. pl. Holzknicht, da justično ministrstvo ne pozna politike, in g. pl. Hohenburger je dostavil, da hoče biti objektivni justični minister!

In končno, ali je pri višjem deželnem sodišču v Gradcu kaj drugače? Edini Slovenec pri tem apelnem dvoru je dvorni svetnik Tonsič, a tudi pri njem Nemci že komaj čakajo, da se poda v pokoj. Vse drugo je nemško, vmes pa tudi marsikatera nemška inpoteneča, katero so valovi

tako visoko zanesli, ker se je vedela s svojim nemško - nacionalnim prepričanjem pravočasno v ospredje pririniti. Dasi smo imeli, in še imamo tako v Ljubljani, kakor v Novem mestu jako sposobne juriste, ne pridejo v Gradec, ker »nepolitično« justično ministrstvo tega noče. Kar se privoši tem slovenskim juristom je tista cunja, kateri se pravi »naslov in značaj višjega deželno sodnega svetnika«. Ako bi se danes imenoval Slovenec apelnim svetnikom v Gradcu, nastal bi vihar v gozdu nemškega šovinizma, in smatralo bi se omenjeno imenovanje za neutemeljeno koncesijo, dano nam Slovincem! In justično ministrstvo bi temu nazoru brez dvojbenosti pritrdilo. Zatorej nas mora razkačiti, če nastopi visok justični funkcionar, ter nas okrog ušes oplazi s frazo: justično ministrstvo ne pozna politike! Nasprotno, nikjer ni več nepravde politike, nego ravno v tem resortu! Če se bo hotel doseči mir na jugu, morale se bodo justične razmere pri Slovincih kardinalno spremeniti, naj je že potem justični minister kak Stiefelknicht, ali pa kak vitez Hohenburger! Tu pa zahtevamo, da je pri vsakem pravosodnem uradu tisto število slovenskih uradnikov, katero odgovarja številu slovenskega prebivalstva v dotičnem sodnem okraju. Condito sine qua non pa bode, da dobimo v Gradcu — dokler nam ne dajo slovenskega višjega deželnega sodišča — polovico višjedelnih sodnih svetnikov, in pa predsednikovega namestnika. Istotako zahtevamo primeren delež pri državnem nadpravnistvu! To gotovo pravično načelo bo moralo voditi justično upravo, potem pa bo justično ministrstvo v istini ministrstvo, v katerem ne bo treba uganjati politike!

Dr. I. T.

Zopetna rekonstrukcija kabineta?

Dunaj, 15. februarja. V parlamentarnih krogih se govori, da namerava baron Bienenrth v kratkem izvesti zopetno rekonstrukcijo kabineta. Ta vest v danem momentu še ni aktualna, dasi je res, da bosta dva člana ministrstva pri prvi priliki izstopila iz kabineta, ker sta prišla v kombinacijo samo, ker drugih sposobnejših kandidatov ni bilo pri roki. Ministra, ki se imata prva

umakniti iz kabineta, sta železniški minister Wrba in minister javnih del dr. Ritt. Razumljivo pa je, da se baron Bienenrth tudi izločitev drugih ministrov ne bo upiral, ako s tem omogoči delovanje državnega in češkega deželnega zbora. Tako bi na primer baron Bienenrth brez dolgega pomišljanja dovolil, da bi poljedeljskega ministra dr. Brafa nadomestil kak drugi češki politik, ki bi bil po volji češkim strankam. Kar pa se tiče drugih ministrov, pred vsem dr. Weisskirchnerja, grofa Stürgkha in dr. Hohenburgerja, je stvar drugačna. Ti so vstopili v kabinet samo pod gotovimi pogoji in glede njihovih portfeljev ima baron Bienenrth vezane roke, da jih ne more kratkim potom zopet oddati. Ker pa je slovenska opozicija v prvi vrsti naperjena proti osebi pravosodnega in naučnega ministra, je toliko kakor gotovo, da bo padlo vse Bienenrthovo ministrstvo, ako pogajanja ministrskega predsednika s slovansko opozicijo ne bodo rodila zaželenega uspeha.

Preganjani češki poslanci.

Praga, 15. februarja. Sodišče je uvedlo kazensko postopanje radi razžaljenja veličanstva proti poslanca Klofaču in Chocu. Ta zločin sta poslancu baje zakrivila pred leti na shodu na otoku Zofin. Kazensko postopanje je vsa ta leta mirovalo, ker sta osumljenca kot državna in deželna poslancu uživala doslej imuniteto.

Praga, 15. februarja. Poslanec Klofač je dobil poziv k sodišču, ki ga zasleduje radi hudodelstva po § 302. k. z. (ščunvanje k sovražnostim zoper narodnosti, posamezne stanovne državljanske družbe). »Češke Slovo« pripominja, da sodišče Klofača brez dvoma zasleduje radi dejanja, ki se je zgodilo v času, ko je državni zbor se imel seje in ko je Klofač še užival imuniteto.

Sojalni Madžari.

Budimpešta, 15. februarja. Parlament je včeraj razpravljal o predlogu poslance Nagya, naj zbornica dovoli 20.000 kron za nakup zemljišča v Aradu, kjer je bilo leta 1849. usmrčenih 13 madžarskih ustaskih generalov. Ministrski predsednik dr. Wekerle je k temu predlogu pripomnil, da se vrše pogajanja, da se v Aradu zgradi cerkev, kjer se

ima shraniti pepel onih junakov. Takisto se z dovoljenjem in pod nadzorstvom trgovinskega ministra Kossutha vrše že tudi pogajanja glede nakupa onega zemljišča. Ker je torej vlada že več storila, kakor je zahteval predlagatelj, je poslal predlog brezpredmeten in zbornica ga je odklonila.

Srbija.

Dunaj, 15. februarja. »Montagsrevue« javlja, da se pri velesilah resno razpravlja o predlogu, naj se Avstro - Ogrski dovoli okupirati Srbijo. Možnost takega mandata bi za Avstro - Ogrsko nastala v slučaju, ako bi srbske vstaške čete prekorale bosansko mejo. V diplomatiskih krogih so mnenja, da bi Črna gora ne stopila iz rezerve, ako bi Avstro - Ogrska v sporazumu z velesilami nastopila proti Srbiji. (Torej se male Črne gore boje in se tolažijo, da bodo Črnogorci vkljub črnogorsko-srbski defenzivni in ofenzivni zvezi mirno trpeli, da se napravi konec neodvisni srbski kraljevini!) Prva posledica okupacije Srbije bi bila, da bi se kralj Peter moral odpovedati prestolu in sicer za-se in za svoje naslednike. — Ta vest odkriva vse načrte glede Srbije. Gotovim krogom ni po volji, da vlada v Srbiji domača slovanska dinastija. Zato se trudijo, da bi jo onemogočili ter spravili na prestol kakšnega germanskega princea. Toda če se bo vse nemškimi politikom ta načrt posrečil, to je drugo vprašanje.

Zemun, 15. februarja. Protestni shod proti preganjanju Srbov na Hrvaškem ni bil odlogen, nego ga je vlada baje na pritisk ruskega poslanika Sergejeva prepovedala.

Pariz, 15. februarja. Iz Belgrada javljajo: Srbski vojni stranki je vzklila vsled dogodkov v Carigradu nova nada, zato širi vest, da bo novi veliki vezir odklonil sporazum z Avstro - Ogrsko. Po mnenju vojne stranke je sedanj položaj nad vse ugoden za vojno. V to je potreba samo odločnega vladarja. In tega ima Srbija v bodočem kralju, prestolonasledniku Gjorgiju.

Belgrad, 15. februarja. Med staroradikalci in samostaleci je prišlo do sporazuma glede sestave novega ministrstva. Novo ministrstvo bo sestavljeno tako-le: Pašić, ministrski predsednik, dr. Paču, finančni minister, Protić, naučni minister, Stoja-

LISTEK.

V študentovskih ulicah.

Ljubljanska povest.

(Dalje.)

Spinettijev poziv, naj Helena kar nadaljuje s svojim delom, je imel tak uspeh, da je Helena odložila likalo, ki je je še vedno držala v rokah in začela spravljati razgrnjeno perilo.

»Obiskal sem vas, ker ne vem, kdaj se vrne grofica Lici in kdaj bi imel priliko vas videti. Kdo ve, kako dolgo se bom sploh mogel še muditi v Ljubljani. Zdi se mi pa dolžnost človekoljubnosti, da vas na nekaj opozorim, kar sem slučajno izvedel. Na Dunaju je namreč sloveč zdravnik, ki je ozdravil že več takih bolnikov, kakor je vaš brat. Franek je inteligenten dečko, izredno je nadarjen in večna škoda bi bila, če bi ostal pohabljen in nesposoben za vsako koristno delo samo zaradi tega, ker nima vaš oče dovolj sredstev, da bi poklical kakega odličnega zdravnika. Ko bi se vaš oče sam obrnil do tega dunajskega zdravnika, bi najbrže že odgovora ne dobil. Kaj naj zdravniku ponudi? Meni je pa mogoče vašega očeta pri tem zdravniku priporočiti; grofica Hohenwartova mu je že sporočila, da se zanimam za

usodo bolnega a ubožnega dečka in da se bom nanj obrnil za pomoč.

Glejte, gospodična Helena, to me je danes pripeljalo sem k vam. Če vam je prav, naj vaš oče sestavi natančen popis Franekove bolezni in kako so ga zdravniki doslej zdravili — jaz pa pripišem svoje priporočilo. Morda se bo dečku dalo vendar pomagati.« Tako je govoril baron Spinetti, Govoril je s topim, sočutja polnim glasom in mehko je odsevala tudi iz njegovih oči, samo usmiljenje ga je bilo. Ze sredi njegovega pripovedovanja je Helena nehala pospravljati perilo. Kar ji je baron pripovedoval, jo je veselo presenetilo. Stopila je pred njega in ga poslušala z napeto pozornostjo, v njenem srcu pa se je porajalo radostno upanje, da Franek ozdravi, da bo čil in krepak in zmožen življenja in dela.

»Kako ste dobri, gospod baron.« je vzkliknila Helena, ko je Spinetti nehal in dala mu je roko. Vsa njena nezaupnost do barona je v tem hipu izginila iz njenega srca in zahvaljevala se mu je za njegovo dobroto tako presrečno, da jo je baron moral sam ustaviti.

»Nehajte vendar, gospodična,« je rekel Spinetti. »To je vendar nekaj samo ob sebi umljivega, da človek v takih slučajih pomaga kolikor pač more. To je človeška dolžnost, kar hočem in sem že storil in za to ne zaslužim nobene zahvale.«

Ponudil je Heleni listek, na katerem je bilo zapisano ime dunaj-

skega zdravnika. Spisal je bil naslov namenoma nekoliko nečutljivo, ker je hotel, naj bi Helena prezrla, da ni zapisana ulica in lišna številka zdravnikovega stanovanja. Spinetti je računal, da mu da to priliko, ponoviti svoj obisk in z zadovoljstvom je zapazil, da je Helena res prezrla nezadostnost izročenege ji naslova.

Sedaj, ko je bil srečno prebit led, ki je doslej ločil Heleno od barona Spinettija, se je lahko razvnel prijateljski pogovor. Sukal se je v začetku največ okrog Franeka. Spinetti je iz previdnosti govoril neka očetovsko in pripravil Heleno do tega, da mu je poslušala in brez zadržka povedala vse o očetovih razmerah ter mu pojasnila vse svoje življenje in nehanje. Bila je tako srečna, da je mogla govoriti o Franeku, da je popolnoma spregledala, kako vse drugače jo je sedaj gledal Spinetti in ni zapazila, da ji je časih pogledal roko.

Ta prijateljski pogovor je trajal toliko časa, dokler se ni oglasil Franek, ki je ta dan zaradi likanja ležal v temni kamriji kraj kuhinje.

»Vidim, da sem Vas že predolgo zadrževal,« je dejal baron Spinetti, videč, da je na Franekovi klice skočila Helena s svojega stola in hotela sobo zapustiti. »Izvolite torej svoje mu gospodu očetu sporočiti, kar sem vam povedal in če bo še kaj mogoče storiti, bodite prepričani, da sem vam vedno z veseljem na razpolaganje.«

Podal ji je roko in ko je čutil njene roke na svoji dlani se je nagnil in ji je roko poljubil. Heleno je to pretreslo; zganila se je in naglo umaknila svojo roko, a baron Spinetti ni slutil, da je to zopet vzbudilo njeno nezaupnost do njega, nego je zadovoljno odšel.

»Težava bo le s Franekom,« je mrmral, stopajoč previdno po ozkih stopnicah. »Če bi mu zdravnik le kolikaj, makari samo navidezno pomagal, bi se Helena že iz same hvaležnosti vame zaljubila.«

Zvečer je Helena vse povedala staremu Knificu in mu izročila tudi listek z naslovom dunajskega zdravnika. Zapazil je takoj, da ni zapisan naslov dosti natančno in zdelo se mu je to sumljivo, toda pomiril se je takoj, čim mu je Franek povedal, da je baron Spinetti črnega obraza in debel. Deček je smatral debelost za dokaz starosti in oče je bil z dobljenim pojasnilom zadovoljen.

»Pa pošljem jutri uradnega slugo vprašat barona za naslov; obenem bo lahko kar pripisal na pismo svoje priporočilo.«

S tem je bila stvar za starega Knifica urejena. Odločil se je pisati zahtevano pismo dunajskemu zdravniku, samo ker se ni hotel zameriti baronu Spinettiju in ker je videl, kako srečna sta Helena in Franek, da bo imeniten zdravnik izrekel svoje mnenje o Franekovi bolezni. Helena in Franek sta upala, da bo du-

najski zdravnik pomagal; Knific se ni vdal taki iluziji, a pustil jo je svojim otrokoma, sodeč, da vsaka nada na ozdravljenje poživi in okrepi bolnika, tudi če je očitno in brez dvoma, da mu ni pomoči in da je njegova usoda za vselej odločena.

Naslednjega dne je baron Spinetti prišel že dopolne in je prinesel »slučajno pozabljeni« popolni naslov dunajskega zdravnika. Ostal je le malo časa, komaj kakih pet minut. Dasi mu je Helena ponudila stol, se ni vsedel, marveč se je stoji nekoliko pogovoril s Franekom. Izpraševal ga je same resne stvari, kakor bi se hotel prepričati o njegovem znanju in pohvaliti Heleno, da je brateva naučila pisati, čitati in računati.

»Treba je, da se deček s čitanjem primernih knjig sam nadalje izobražuje,« je končno menil baron Spinetti obrnivši se k Heleni. »Škoda bi bilo tako nadarjenega dečka.«

Helena je molče prikimala. Kar ji je baron Spinetti priporočal, to je sama že davno vedela, a sram jo je bilo povedati, da oče uče nobenih knjig kupiti, češ, da je gotov denar več vreden kakor vsa izobrazba.

»Skrbela bom, da dohim take knjige,« je končno izjavila Helena, na kar se je Spinetti poslovil od nje in je odšel, naglo, kakor da ima nujne opravke in si je le s težavo pritrgal čas, da je Heleni prinesel »slučajno pozabljeni« natančni naslov dunajskega zdravnika.

(Dalje prihodnjik.)

Ko pridejo ti „völksch“ celjski ljudje v našo okolico sankati te kar osupne, kar si zupaži „rodlerji“ na našem osemletju. In nihče se nad tem ne spota. Kako pa se ravna z nami Slovenci v mestu? Mi zahtevamo, da se nas na ozemlju našem ne izživa! Okoliško obdano pa resno opozorimo, da tozadevno nastopa tako, kakor to zahtevata ugled in ponos slovenskega zastopstva. Vsaka sila do vremena! Celjani naj lepo pometajo smeti izpred lastnega praga, saj jih imajo dovolj; nas okoličane pa naj puste kar pri miru. Govorili smo!

Okoličan.

Na prodaj je v nekem trgu blizu Celja enonadstropna hiša s staro gostilnišarjsko koncesijo, 2 sobama za tujce, kegljiščem, ledenico, ter vsemi potrebnimi gospodarskimi poslopji. Ugleden obstanek je zagotovljen. Polovica kupnine bi lahko ostala vkupljena na posestvu. Želeti bi bilo, da ostane domačija v slovenskih rokah. Ktor se zanima, naj vpraša za natančnejša pojasnila uredništvo „Narodnega dnevnika“ v Celju.

Automobilna poštna zveza vpelje se meseca junija med Celjem in Dobrovo.

Smrt pod mlinjskim kolesom. Minoli četrtek je razsekaval posestnik Jesterčnik na svojem jezu v Sp. Dravogradu pred mlinom led. Pri tem mu je izpodletelo in je padel na mlinško kolo, katero je ravno teklo ter ga potegnilo za seboj strašno raztrgalo. Rešitev je bila nemogoča, domačini so ga komaj izpod kolesa spravili. — Bil je star 55 let ter zapuščal vdovo in 7 otrok.

Pristen Nemes. Profesor na realki v Knittelfeldu bivši Križ je prošil namestništvo, da mu dovoli spremeniti svoje rodbinsko ime v Krišch, kar se mu je sveda dovolilo, in je sedaj pristen Nemes, ne več nemškutar.

Turska železnica. Danes so prišli uradniki in drugi uslužbeni na kolodvoru in čuvajnice nove turske železnice.

Radi trpinčenja v jaških novincev je bil včeraj pri celovškem vojaškem sodišču obsojen neki četovodja 6 stotnije 7. pešpolka v 4 mesečno ječo in izgubo četovodniškega mesta.

Čudna zabava. K tej včerajšnji notici se dodatno poroča iz Trsta, da dotični še vedno nadaljuje svojo napada na ljudi, ki se vračajo po noči domov. Včeraj so došle zopet 3 ovadbe, da je v noči v treh različnih ulicah nenadoma napadel in streljal na tri posamezne gospode. K sreči ni nobena krogla zadela. Dva gospoda sta napadalca precej natančno popisala in odločno izjavila, da bi ga v slučaju sestanaka gotovo spoznala.

Nemški konzul v Trstu je postal tajni svetnik Schaefer, znan prijetelj Bülowa in obojevalj laške kulture.

Nova banka v Istri. Ministrstvo je dovolilo gg. dr. Franc Paovčiču in sodrugom ustanovitev dežinske družbe z naslovom: „Banka za avstrijsko Primorje“ s sedežem v Opatici in potrdilo obenem predložena pravila.

Dimnikarski štrajk na Dunaju. Štrajk dimnikarskih pomočnikov se nadaljuje v polnem obsegu. Izmed 146 dimnikarskih mojstrov obljubilo jih je samo 40, da pobožajo plače svojim pomočnikom. Obenem so ti mojstri predlagali društvu pomočnikov, da naj štrajk omeje samo na one mojstre, ki nočejo priboljšati. Pomočniki so se proti temu odločno izrekli ter sklenili, da nadaljujejo toliko časa splošen štrajk, dokler ne priboljšajo vsi mojstri plače svojim pomočnikom.

Slov. akad. društvo „Slovonija“ na Dunaju naznanja, da se vsi V. redni občni zbor 19. t. m. v „Budejevski pivnici“, VIII. Alsterstrasse 59. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Prijatelji društva dobrodošli!

„Pokret“ ne gre v Budapešto. Razni hrvaški časniki so raznesli vest, da se misli hrvaški dnevnik „Pokret“ preseliti v Budapešto. To vest v sobotni izdaji „Pokret“ odločno zanika, češ, da se ni mislilo niti se ne misli na kako selitev, ker zato ni povoda, najmanj pa za to, da bi se selili v Budapešto.

Veleizdajnik v zagrebškem zaporniku Gjorgje Durić je zbolel in prošil sodišče, da ga v svrhu okrevanja preneso v bolnico. — Ker bolezni, kakor je stalo v dotičnem rešilnem odloku, ni smrtno nevarna, se prošnji ne more ugoditi.

Madžarske šole. V garenškem okraju na Hrvaškem in sicer v Panjani, Bršjanu in Brinjanu odprli so 3 nove madžarske ljudske šole — za hrvaške učence.

Samomer. Včeraj ob polu 11. dop. se je ustrelil v svojem stanovanju hišni posestnik in stolar Pavel Šavlik iz Zagreba, Ilica št. 152. Na lice mesta došli zdravnik je našel nevarne rane. Vzrok je baje, kakor trdijo nekateri, neustojljivo žanjanje po njegovi nedavno umrli sestri,

drugi pa neozdravljiva bolezen. Ta vest je Zagrebčane jako neprijetno presenetila, ker je bil rajni spoštovan in zelo priljubljen meščan.

Plemenita gospa. Zverska krušna mati Udjela iz Zagreba, katere je svojo hčerko tako divje trpinčila, je bila obsojena, kakor znano, na mesec dni strogega zapora. — Toda revici s tem ni dosti pomagano, kajti ko se Udjela vrne iz zapora, ponove se bržkone trpinčenja še v večji meri. — Neka plemenita gospa se je torej zavezala, da podari ona mesečno 6 K pošteni rodbini, ki bi hčerko s privojenjem sodnije vzela v oskrbo. — Sledilo bo bržkone še več milih darov in tako bo revica rešena krute mačhe.

Zaplenjena laška jadrenica. Laška jadrenica „Regina Toride“ katere je bila kakor znano zaplenjena, češ da vozi vojni material za Črno goro, je bila vsled posredovanja laškega poslanika na Dunaju in v Zadru, kateri je bil na lici mesta, kakor se nam poroča iz Šibenika zopet izpuščena in nadaljuje svojo pot proti Črni gori, kamor pelje razni stavbni železni material.

Sračkan o. Glavni dobitke srečk „Bodenkredit“ v znesku 90.000 K je zadela št. 98 iz vrste 1200 drugi dobitke v znesku 4000 K št. 72 iz vrste 2604. Dobitke po 2000 kron dobe št. 68 iz vrste 68 in št. 16 iz vrste 3961.

Uradne vesti. V zadrugi register tuk. dež kot trg. sod. se vpisala „Sodarska zadruga v Taonu pod Smerno goro“ in „Kmetška gospodarska zadruga v Št. Vidu nad Ljubljano“.

Pogreša se od sobote dne 18. januarja 1895 v Gričah pri Karlovcu rojena in v Ribniku pristojna dijakinja II. gimnazijskega razreda Milena Kniewaldova. Bati se je, da bi si deklica ne bila zaradi nepovoljnega spravevala kaj ne naredila. Pogrešanka je za svojo starost primerne velikosti, črnih las, dolgolica ter govori slovensko, hrvaško in nemško. Obležena je bila v črno baržunasto obleko z belim ovratnikom, navadno, belo čepico, črne nogavice in čevlje na gumbce. Pri sebi je imela žensko, menda niklasto, zepno uro, srebrno ovratno veržico ter tri take kratke z raznimi obeski. Kder bi o pogrešani dijakinji kaj vedel, naj to takoj naznani policiji.

Aretovan je bil včeraj znani kleparški pomočnik Anton Kregar, pristojen v Dobrunju, ker so mu v neki sušilnici na Poljanski cesti tako disale klobase, da se ni mogel premagati, da bi jih ne bil nekaj izmaknil. — Tudi delavca Antona Petriča so vtaknili pod ključ, ker je v neki gostilni na Dolenjski cesti naročil in popil vino potem se pa začel z gostilničarjem prepirati in zabavljati, da vino ni dobro in da ga ne plača. Ker pa gostilničar ni dolžan vino dajati zastojni, vrnu tega se pa še pustiti zmerjati, je poklical na pomoč stražnika. Petriču je to že v navadi in je v kratkem času na ta način hotel zastojni pititi še stiri krat. Izpraznjeni službi. Pri mestni policiji ljubljanski sta razpisani dve službi začasnih policijskih stražnikov. Oni inteligentni podčastniki, ki pa morajo biti močni, kateri imajo veselje do te službe, naj vložijo prošnje pri mestnem magistratu.

Orožništvo je včeraj iz Radeč pripeljalo k deželni sodišču nekoga Kastelica, ker je bil svojega nasprotnika baje v silobranju ustrelil do smrti.

Delavsko gibanje. Z južnega kolodvora se je odpeljalo v Ameriko 260 Hrvatov, 309 Macedoncev in 25 Slovencev. V Hrb. je šlo 117 Hrvatov.

Izgubljeno in najdeno. Neka dama je izgubila bankevece za 20 K. — Gdč. Jožefa Wallarjeva je našla dve denarnici z manjšo svoto denarja. — Na južnem kolodvoru sta bila izgubljena, odnosno najdena dva dežnika, klobuk, čevlji in dve palici. — Na dvorišče posestnice gg. Marjete Turkove na Sv. Petra cesti št. 74 je bil pred 14 dnevi pripeljan dvokolesen voziček, po katerega ni še nihče prišel. — Pisarniški pomočnik g. Jožef Škrem je našel nazivni zvonec. — Lončarica Marija Vidovičeva je izgubila baržunasto torbico z manjšo vsoto denarja, katero je našel mešetar Ivan Hribar.

Drobne novice.

— **Dodatno k notici „Ženski morilec v Berlinu“** poročamo, da so našli storilca včeraj ponoči in sicer v osebi nekega utekelega blaznika.

— **Snog v južnih krajih.** Kakor se poroča, je obdarila letošnja zima celo Zg. Italijo s precej debelo snežno odejo, ter jim nudi zimsko veselje in zabave na ledu in v snegu. V Genovi padlo ga je pol metra visoko. Pod silnim pritiskom snega, na katerega se seveda v odročnih krajih splošno ne računa, se je vdrta steklena streha odnotnega gledališča in se porušila več streh. Železniški pro-

met je deloma ustavljen, deloma imajo vlaki silne samude.

— **Tatvina v dr. smednišču v Obiličevem.** V srbski državni smednišču v Obiličevem odkrili so veliko tatvino. Pri natančni preiskavi se je dognalo, da manjka približno 10.000 kg. dinamita.

— **Potres.** V noči 14 do 15. t. m. so šutili v Sarajevu precej močan 40 sekund trajajoč potres in sicer ob 12 uri 48 minut. Razen razburjenja ljudi, in par podrtih dimnikov se ni zgodila nobena večja nesreča.

— **Razstava v Carigradu.** Javljaja se iz Carigrada, da namerava napraviti laško turški odbor v Carigradu veliko obrtno in trgovsko razstavo. Otvorila se bode 24. malega srpana na dan razglasenja turške ustave in zaključila 20. kimavca, ko obhajajo Lahi svoj narodni praznik.

— **Samomer podpredsednika Kube.** Dodatno h notici o smrti podpredsednika na otoku Kuba doktorja Estevec časniki poročajo, da se je podpredsednik ugaljen vsled smrti svoje soproge sam ustrelil. Imel je tako trden sklep in krepko voljo, da je izstrelil 4 strele zaporedoma.

— **Nepoznata nevarna bolezen** se je pojavila med turškimi vojaki. Bolnik postane parkrat zaporedoma v kratkih presledkih nezavesten, nakar se mu vdre kri iz ušes in ust in nenadno umrje. Za to boleznijo umrlo je v zadnjih dneh 50 vojakov.

— **Grozen umor.** V bližini mesta Dolmi v draždanski okolici na Nemškem so našli ocozi ob tamokšnjem potoku precej velik okrvavljen zavoj. Naznanili so stražnikom, kateri so našli v zavoju žensko truplo brez glave, spolomljenimi in zdrobljenimi rokami in nogami. Ker manjka glave, ne morejo spoznati ženske.

Razne stvari.

* **Američani in sladkor.** Statistični urad zvezine vlade naznanja, da povzije vsak ameriški državljan vsako leto polovico toliko sladkorja, kolikor sam tehta. Lani se je porabil v republiki 7.089.667.975 funtov sladkorja.

* **Morilec gališkega namestnika grofa Potockega,** katerega so izročili po umoru v opazovalnico, je po izreku psihijatrov popolnoma zdrav in normalen, ter je dejanje premišljeno in pri polni zavesti izvršil. Vsled tega se začne proti morilec — bržkone že meseca sušca — nova obravnava.

* **Mož 50tih žena.** Poznatega Harry Barmana, kateri je ogoljufal in se poročil zaporedoma s 50timi ženami, so te dni obsodili v Čikagi na 5 let težke ječe.

* **Francoska giljulina** je zopet oživila v Albi, kjer so 10. t. m. obglavili morilca Simone in Bessi.

* **Atentat na cerkev.** Iz Madrida se poroča, da sta se v trgu Queton razpočili pred cerkvijo in pred zraven se nahajajočim klerikalnim klubom dve bombi. Napravili sta precejšnjo škodo. Storilec so dosedaj še neznan, zaprli so sicer dve sumljivi osebi, toda ne morejo jima dokazati.

* **Zupan kot priča med porotno obravnavo aretiran.** Neki Viktor Druker je bil leta 1907. zaradi kraje od porotnega sodišča v Lvovu obsojen na 5 let ječe. Pred kratkim pa se je vsled zglasitve 11tih prič, katere so hotele dokazati, da Druker v inkrimovanem času ni bil niti v Lvovu (alibi), obravnava ponovila. Med drugimi je bil zaslišan tudi župan mesta Vojnilova, kateri je odločno izjavil, da je bil Druker 17. maja 1907, ko se je tatvina v Lvovu izvršila, sigurno v Vojnilovu. Po tej izpovedi ukaže predsednik sodišča župana takoj odvesti v preiskovalni zapor, ker njegova izpoved ni samo nasprotovaleča že dokazanim in izpričanim dejstvom, ampak je bila tudi v doslovnem protislovju njegovim prvotnim trditvam ob priliki prve obravnave. Zupan, precej prileten mož, jako prikupljive vnanjosti, je zapustil smrtno bled v spremstvu paznika brez ugovora porotno dvorano.

* **Mladi morilci.** 4 mladi dečki, katerih nobeden še ni dosegel starosti 10 let, umorili so iz nam neznanega vzroka dr. Tonkoviča v Zlatarju na Hrvaškem. Obsojeni so bili: Sviben na 20 let — Pažič na 10 let, Rafaz na 12 let in Vudnjan na 15 let, torej vsi skupaj na 57 let ječe.

* **Polepsanje Carigrada.** Turški listi poročajo, da je mestni zastop mesta Carigrada prošil vlado, da ji dovoli večje posojilo za osnaženje, regulacijo in olepšavo carigradskih trgov in glavnih ulic. Vlada je posojilo dovolila.

* **Na materinem grobu** sta izvršila iz žalosti samomer 25letni Karl in 13letna Marija Rautz v Lieseru na Nemškem.

* **Čudna moč jetnika.** V Takomu v Sev. Ameriki zaprli so policaji 26letnega kuharja P. Arnolda vsled pohujšljivega obnašanja. — Predno so ga zaprli, pokazal jim je svoje čudo, katero je takoli vplivalo na nje, da so ga iz spoštovanja do njegove

umetnosti spustili. — Položil si je namreč na odprto dlan navadno policijsko palico ter povabil posamezne možakarje, da naj mu jo vzamejo. Nihče ni mogel palice z odprte dlani premakniti, le najmočnejši med njimi jo je dvignil na eni strani za palec visoko. Nato je položil na dlan biljardno kroglo, katere tudi nihče ni mogel premakniti. — Ko so vsi poskusili, opozoril jih je, naj pazno gledajo kroglo. — Med napeto pozornostjo gledalcev kaj se zgodi, razkolje se prosto na dlani ležeča krogla na dvoje in padeta kosa na tla. Vzroka izredne čudovite naravne moči si ne morejo razlagati, dasi na vse kriplje preiskujejo njegovo roko.

* **Imenitna iznajdba.** V kratkem se ne bode več moglo reči »puške pokajo«. Prasketanje pri vojaških vajah, in vesel pok na lovih, ki je glasno odmeval in se razlegal po prostranih lovskih poljanah in gozdih, ter navduševal vesele lovce, bo ponehal. Tiho, hinavsko in brez razlega bo zletela smrtonosna krogla iz morilne cevi proti svoji žrtvi. — Neki Persy Matim iznašel je namreč v New-Yorku mal stroj, kateri se pritrji na puško in onemogoča vsako razširjevanje in razleganje poka. Tudi je pripravil zato primerne patrone. — Pred zastopniki strokovnjakov, znanstvenikov in časnikarjev napravil je s temi novimi napravami strelne poskuse, pri katerih se razun udarca mehanizma ni slišalo nobenega poka. — Imenitna je res ta iznajdba z znanstvenega stališča, toda pri pomisleku, koliko več bo zahtevala človeških žrtve in kako dobro bo služila vsestranskim slabim namenom, nas vkljub svoji izvrstnosti tako tatinsko tiho streljanje nič kaj prijetno ne preseneča.

* **Rodbinska žaloigra.** V Mankatu Minn. je delavec James York prezel vrstove svojim štirim otrokom in se potem obesil. Otroci so bili stari od 6 do 14 let. Od vse rodbine je ostala le starejša hčerka Ida. Nedavno je Yorku umrla žena in od tedaj naprej je bil vedno žalosten in melanholičen.

* **Kot v tisoč in eni noči.** Krasno, lepo, mlado in zapeljivo turško krasotico — Sofijo Zigomalo — je odpeljal iz Carigrada sultanov nečak knez Ahmed Lontfonlah. Poročila sta se v Bruslju in odšla na Angleško uživat medene tedne. Ker pripada lepa nevesta najodličnejšim carigradskim krogom, vlada ondi precejšnje razburjenje. Toda denar, ta jima pomaga, kot moderna Aladinova svetilka.

* **Premalo mačk** imajo na Japonskem ter so se vsled tega podgane tako namnožile, da so v tej množici skrajno nevarne za vse poljedstvo. Zatorej so pokupili zadnji čas v Čikagi 5000 mačk, katere so pripeljali domov. Kakor poroča ameriški konzul iz Kobe na Japonskem, to še nikakor ne bode zadostovalo, marveč bodo v kratkem prišla še veliko večja naročila za mačke, ker se podgane na Japonskem čudovito hitro množijo.

* **Posledica deške razposajenosti.** V Genovi je ustavljen na strni cesti neki avtomobilist svoj voz, ga trdno zavrl ter šel v bližnjo prodajalno. Neki deček, ki je to opazoval, skoči na avtomobil, odpre zavoro in zopet odskoči. Voz je zletel po strni cesti z neverjetno hitrostjo, pobil med potjo 66letnega starčka in se na bližnjem ovinku ob vogelnem zidu razbil na kosce.

Telefonska in brzojavna poročila.

Groznje z okupacijo Srbije.

Belgrad, 16. februarja. (Posebna brzojavka »Sl. Narod«.) Zadnje dni prinaša avstro-ogrsko časopisje o položaju v Srbiji, o stališču srbske vlade, posebno pa o prestolonasledniku toliko laži, da se jasno vidi za vsem tem skrita dobro preračunana tendenca predstaviti Evropi Srbijo kot državo, kjer vlada pravčata anarhija. Vsled tega je vaš dopisnik smatral za potrebno, da se informira o položaju pri kompetentnih osebah. Iz teh razgovorov je dobil to-le situacijsko sliko: Avstro - Ogrska hoče s pretnjami nagnati Srbijo na popuščenje, ali brez uspeha, ker Srbija v nobenem slučaju ne reducira svojih zahtev, kar dokazuje intenzivno nadaljevanje oboroževanja, ki Avstro-Ogrsko najbolj vznemirja, vsled česar tudi preti njeno časopisje. Srbija more računati na uspehe samo, ako njene zahteve podkrepiljuje močna, dobro oborožena armada. Zato dovoli skupščina vse potrebne kredite za oboroževanje. Zahteve Srbije so tako odločne, kategorične in nespremenljive, da je postopanje Srbije absolutno neodvisno od splošnega položaja v Evropi. »Neue Freie Presse« píše, da mogoče dobi Avstro - Ogrska evropski mandat za provizorno okupacijo Srbije. To je samo pobožna želja dunajskega lista in za njim stoječih krogov, ali interesantno je, ker to

pokazuje, kako bi gotovi ljudje radi igrali vlogo bavbava. Sicer pa, ko bi tudi Avstro - Ogrska dobila tak mandat, kar je pa izključeno, bi ga Srbija čisto nič ne respektirala. S posebnim veseljem beležijo dunajski listi vest, da je ruski poslanik Sergejev odsvetoval srbski vladi pošiljanje memoranda velikim silam. Na najkompetentnejšem mestu so izjavili vašemu dopisniku, da je ta vest docela iz trte izvita.

Posvetovanju v parlamentu.

Dunaj, 16. februarja. V parlamentu je danes vse živo; v hodnikih je toliko poslancev, kakor da bi imel parlament sejo. Posebno mnogo je tu čeških in jugoslovanskih poslancev. Popoldne imajo razni klubi svoje seje, na katerih bodo razpravljali o političnem položaju.

Dalmatinski namestnik na potovanjaju.

Dunaj, 16. februarja. Iz Zadra brzojavljajo, da je namestnik Narodni iz službenih ozirov odpotoval v Južno Dalmacijo in sicer v Dubrovnik in Kotor.

Afera v Kotoru.

Kotor, 16. februarja. (Posebna brz. »Slov. Nar.«) Neka nemška družba je priredila koncert v občinski kavarni. Po vsaki točki se je pobiralo med gosti. Navzoči meščani so dajali vsakokrat po 10 vinarjev za osebo. To je bilo nemškim »umetnikom« premalo. Jeli so glasno zabavljati. Eden izmed komedijantov je glasno zaklical: »Der Nikita würde auch nicht mehr als 5 kr. geben, so geben die auch nicht mehr.« Nekateri izmed navzočih častnikov so na te besede poskakali, neki stotnik pa se je celo izrazil: »Das ist die angeborene Schmutzerei der hiesigen Leute.« To je izzvalo vihar, ogorčenje med domačim občinstvom. Ker niso hoteli izzvati konfliktov, so se demonstrativno odstranili. Sedaj zahteva mestni občinski svet od poveljnika kotorske posadke zadoščenje za žalitve, ki jih je zagrešil na kotorskem prebivalstvu dotični stotnik.

Potovanje prestolonaslednika Frana Ferdinanda na Nemško. **Puli, 16. februarja.** (Poseb. brz. »Slov. Nar.«) V pristaniščen je pripravljena cesarska jahta „Miramar“. Na jahti se ima odpeljati prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand na Nemško. Jahto bo spremljalo več vojnih ladij, med njimi tudi oklopna „St. Georg“, ki je sedaj usidrana v bližini Kotora. „St. Georg“ pa spremlja jahto samo v slučaju, ako ne bo potrebna v južnih vodah.

Torpedovke na potu proti jugu.

Puli, 16. februarja. (Poseb. brz. »Slov. Nar.«) D ajet torpedovk avstro-ogrsko vojne mornarice je odplulo na vojne vežbe, ki se vrše v bližini Dubrovnika in Kotora. **Ironizacija vesti o okupaciji Srbije.** **Dunaj, 16. februarja.** »Wiener Allgemeine Zeitung« ironizira vesti »Neue Freie Presse«, da dobi Avstro-Ogrska od evrope mandat, da okupira Srbijo, tako-le: Pričakujemo, da bo »Neue Freie Presse« svoje izvrstne informacije izpopolnila v toliko, da je Evropa dala mandat Nemčiji, da okupira Francijo, Italiji pa, da okupira Avstro-Ogrsko.

Potres.

Rim 16. febr. Iz Baggia javljajo, da so se včeraj ponovili močni potresni suknji, ki sicer niso povzročili nobene škode, pač pa so vzbudili silen strah med prebivalstvom. **Budimpešta 16. febr.** V Kečkemetu so po noči čutili močan potresni sunek, ki je trajal 10 sekund. **Angleški profesor za srbske vstake** če e.

Belgrad, 16. februarja. (Pos. brz. »Slov. Nar.«) Angleški vsenčilški profesor v Oxfordu W. Strikland je potom akademičnega senata tukajšnjega vsenčilšča poslal odboru za narodno obrambo 250 frankov z željo, naj se ta vsota porabi za organizacijo srbskih revolucionarnih čet v Bosni.

Brezposelniki v Berlinu.

Berlin, 16. februarja. Socialno demokratska stranka je dala v Berlinu prešteti vse tiste, ki nimajo nobene službe in nobenega zaslužka. Štetje je dognalo, da je v Berlinu 101.000, v predmestjih pa 34.000 brezposelnih.

Izvid gda. drja. A. plem. Simića kralj. okr. zdravnika v Zagrebu.

Gosp. J. Seravallo v Trstu.

Z veseljem Vam poročam, da sem prijazno mi poslano poizkusne steklenice Vašega izdelka Seravallovo chinino v železom v nekem slučaju malariacahexije rabil s prav zadovoljjočim uspehom. Razen tega sem ga odredil v več slučajih malokrvnim in prebolelim po težkih boleznih s dobrim uspehom in se ga splošno radi uživali in dobro prenašali.

V Zagrebu, 28. novembra 1895.

545 Dr. A. pl. Simić.

